



โครงการห่วงโซ่อุปทานยานยนต์ในประเทศไทย

มกราคม 2567

© ILO / RISSC and SKILLS project in Thailand

ภาพรวมโครงการ



โครงการครอบคลุมเนื้อหาต่อไปนี้

- ▶ การวิจัยและการวิเคราะห์
- ▶ การสร้างเสริมความรู้และศักยภาพของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
- ▶ การพัฒนาทักษะเพื่อส่งเสริมการจ้างงานและผลิตภาพในการทำงาน
- ▶ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เครื่องมือ และคำแนะนำ
- ▶ สนับสนุนการบูรณาการของธุรกิจและสิทธิมนุษยชน



ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลัก

- ▶ รัฐบาล: กระทรวงแรงงาน และกระทรวง/หน่วยงานอื่น ๆ
- ▶ องค์กรตัวแทนนายจ้างและสมาชิกธุรกิจ (EBMOs), สมาคมภาคธุรกิจ
- ▶ สหภาพแรงงาน
- ▶ องค์กรคู่งานของญี่ปุ่นและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรม



ผู้สนับสนุนโครงการ

- ▶ รัฐบาลประเทศญี่ปุ่น (กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ)
- ▶ รัฐบาลประเทศญี่ปุ่น (กระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม)



ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

พ.ศ. 2566 - 2568



ภาคธุรกิจเป้าหมายของโครงการ

นายจ้างและแรงงานในอุตสาหกรรมยานยนต์ ผู้กำหนดนโยบาย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมยานยนต์



พื้นที่เป้าหมาย

การผลิตยานยนต์



งบประมาณ

ประมาณ 2 ล้านเหรียญสหรัฐ (สำหรับประเทศไทย)

ความเป็นมาของโครงการ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในระดับโลก ซึ่งรวมถึงวิกฤตโควิด-19 ภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอย และความตึงเครียดทางการค้า แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความเปราะบางของห่วงโซ่อุปทานโลก

โครงการห่วงโซ่อุปทานยานยนต์ในประเทศไทย มีเป้าหมายในการเสริมสร้างโอกาสในการยกระดับคุณภาพงานที่มีคุณค่า และการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบในอุตสาหกรรมยานยนต์ที่มีความสำคัญต่อการส่งออกของประเทศ

โครงการฯ จะสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมในการแก้ไขปัญหาความเสี่ยงด้านแรงงาน และการปรับตัวต่อความต้องการในห่วงโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงการพัฒนาทักษะท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอันรวดเร็ว

โดยการบูรณาการด้านการพัฒนาคุณภาพและความยืดหยุ่นของห่วงโซ่อุปทานนั้น โครงการฯ มุ่งที่จะส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมให้ก้าวไปข้างหน้าท่ามกลางความท้าทายเพื่อให้เกิดการสร้าง งานที่มีคุณค่าในภาคอุตสาหกรรมนี้

อุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศไทย: ข้อเท็จจริง

- ▶ ประเทศไทยเป็นผู้นำการผลิต-ส่งออกยานยนต์ในภูมิภาคอาเซียน และเป็นลำดับที่ 10 ของโลก¹ ด้วยกำลังการผลิตกว่า 2 ล้านคันต่อปี
- ▶ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ประมาณร้อยละ 10 และมูลค่าการส่งออกคิดเป็น 10.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ ในปี 2564² โดยตลาดการส่งออกหลักอยู่ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก
- ▶ อุตสาหกรรมขับเคลื่อนโดยบริษัทผู้ประกอบรถยนต์ (OEM) ประมาณ 30 ราย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบริษัทจากประเทศญี่ปุ่นและยุโรป
- ▶ ทั้งอุตสาหกรรมมีกำลังจ้างงานรวม 850,000 คน โดยแรงงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิตคิดเป็น 520,000 คน ในปี 2566³ (มากกว่าร้อยละ 80⁴ ลงทะเบียนในระบบประกันสังคม)
- ▶ ประเทศไทยมีแผนที่จะเป็นผู้นำการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าและปล่อยมลพิษเป็นศูนย์ภายในปี 2573 ด้วยแรงงานที่ได้รับการฝึกอบรมด้านยานยนต์ไฟฟ้ามากกว่า 30,000 คน⁵
- ▶ โอกาสในการสร้างงานที่มีคุณค่าและการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบในระดับสถานประกอบการและอุตสาหกรรม⁶

► 'โครงการห่วงโซ่อุปทานยานยนต์ในประเทศไทย' ประกอบด้วย 2 โครงการย่อยที่เกี่ยวข้องกัน ได้แก่

โครงการห่วงโซ่อุปทานที่ยืดหยุ่น ครอบคลุม และยั่งยืน (RISSC) ในประเทศไทย

โครงการฯ มีวัตถุประสงค์ในการสร้างห่วงโซ่อุปทานการผลิตยานยนต์ที่มีความยืดหยุ่นและครอบคลุมมากขึ้น โดยการแก้ไขปัญหาด้านสิทธิแรงงานและมนุษยชน และในขณะเดียวกันก็ยังส่งเสริมการสร้างงานที่มีคุณค่าและการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่ออุตสาหกรรม

โครงการพัฒนาฝีมือแรงงานและการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (SKILLS) ในประเทศไทย

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากฎระเบียบของแรงงาน ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (RBC) และมีสภาพแวดล้อมที่มีส่วนช่วยให้การเปลี่ยนผ่านไปสู่ห่วงโซ่คุณค่าทางเศรษฐกิจที่มีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง

แนวทางการดำเนินโครงการ

- **การวิจัยและวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทาน** เพื่อช่วยให้พันธมิตรในอุตสาหกรรมเข้าใจช่องว่างและโอกาสในการสร้างงานที่มีคุณค่า รวมถึงให้ข้อมูลการดำเนินงานร่วมกันในอุตสาหกรรม
- **เครื่องมือและข้อเสนอแนะสำหรับภาคอุตสาหกรรม** เพื่อแก้ไขปัญหาช่องว่างของงานที่มีคุณค่าและขับเคลื่อนการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อ
- **ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย** เพื่อสนับสนุนองค์กรคู่งานในประเทศไทยในการสร้างนโยบายและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับงานที่มีคุณค่าและการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อ
- **การสนับสนุนประเทศไทยและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม** ในการดำเนินการตามพันธกิจระดับชาติด้านธุรกิจและสิทธิมนุษยชน รวมถึงแนวทางการตรวจสอบรอบด้าน (Due diligence)

ผลที่คาดว่าจะได้รับในการดำเนินโครงการ

- องค์กรคู่งานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมมีความเข้าใจที่ดีขึ้นเกี่ยวกับช่องว่างและโอกาสในการสร้างงานที่มีคุณค่า รวมทั้งมีนโยบายและการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหา (ด้วยเครื่องมือและการสนับสนุนจาก ILO)
- **การดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อ (ซึ่งรวมถึงแนวทางการตรวจสอบอย่างรอบด้าน)** เป็นที่เข้าใจในวงกว้างและประยุกต์ใช้ในห่วงโซ่อุปทานการผลิตยานยนต์ของประเทศไทยมากขึ้น

แนวทางการดำเนินโครงการ

- **การวิจัยและวิเคราะห์** เพื่อทำความเข้าใจทักษะของกำลังแรงงานที่มีอยู่และทักษะที่เป็นที่ต้องการในอนาคตของภาคอุตสาหกรรม
- **ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน** เพื่อการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับหลักการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อห่วงโซ่อุปทาน
- **การสร้างเสริมนโยบายและแนวปฏิบัติ** ที่จะสร้างความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทานที่มีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงผ่านกลยุธิด้านการค้าและการลงทุน

ผลที่คาดว่าจะได้รับในการดำเนินโครงการ

- เพิ่มโอกาสในการทำงานผ่านการพัฒนากฎระเบียบ มุ่งเน้นผลิตภาพแรงงาน เศรษฐกิจที่ยั่งยืน และสิทธิมนุษยชน อันสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ
- เสริมสร้างความร่วมมือและการสนับสนุนเชิงสถาบัน สำหรับการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อ การปฏิบัติตามมาตรฐานแรงงานสากล และกิจกรรมขององค์กร
- สร้างนโยบายและแนวปฏิบัติที่สนับสนุนห่วงโซ่คุณค่าทางเศรษฐกิจที่มีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงด้วยแรงงานที่มีทักษะและสร้างการค้าและการลงทุนที่ยั่งยืนและครอบคลุม

1 สลิตปี 2565, สมาพันธ์อุตสาหกรรมยานยนต์แห่งอาเซียน (AAF), 2566
2 ปลายทางการส่งออก, The Observatory of Economic Complexity (OEC), 2564
3 จำนวนแรงงาน (ภาคเอกชน) ในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ (2544-66), สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2566
4 แรงงานภาคอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ในระบบประกันสังคม, สำนักงานประกันสังคม, 2566
5 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (2566-70)
6 การศึกษาวิจัย เรื่อง งานที่มีคุณค่าและการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่ออุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ของประเทศไทย, โครงการ RISSC ในประเทศไทย, 2566

► ข้อมูลเพิ่มเติม:

สำนักแรงงานระหว่างประเทศ (ILO)
ประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก
อาคารสหประชาชาติ ถนนราชดำเนินนอก
กรุงเทพฯ 10200 ประเทศไทย
โทร: +662 288 2305
เว็บไซต์: www.ilo.org

เดวิด วิลเลียมส์
ผู้จัดการโครงการ
อีเมล: RISSC@ilo.org

กิเชม คาร์สลี
เจ้าหน้าที่วิชาการประจำโครงการ
อีเมล: karsli@ilo.org

 ILO.ORG
 ILOAsiaPacific
 ILOTV
 ILOAsiaPacific
 iloinfo